

SAMENVATTING

104276 - Interpretatiegeschil VO - artikel 14 lid 2 onder c en d WMS (bestemming middelen die van ouder/leerlingen gevraagd worden)

Een interpretatiegeschil met het ouderdeel van een deelraad. Het bevoegd gezag verhoogt jaarlijks de schoolspecifieke ouderbijdragen op een school voor internationaal onderwijs, zonder dit voor te leggen aan het ouderdeel van de deelraad.

Zowel de oudergeleding als het ouderdeel van een deelraad is op grond van de WMS bevoegd een geschil aan de Commissie voor te leggen. Ingevolge artikel 27 lid 2 WVO zijn er twee soorten geldelijke bijdragen van ouders mogelijk: de bijdrage die bij of krachtens wet geregeld is en de vrijwillige bijdrage. Alleen voor de vrijwillige bijdrage geldt dat de toelating van de leerling daarvan niet afhankelijk gesteld kan worden. De in het geding zijnde Schoolfee is voor ouders verplicht en wordt aangegaan bij overeenkomst vóór toelating op de school. Dit vindt voor deze school zijn basis in artikel 73 WVO.

Aldus dient de Schoolfee te worden aangemerkt als een bijdrage, meer bepaald een cursusgeld, waarvoor een wettelijke verplichting bestaat, welke in artikel 14 lid 2 onder c WMS is uitgezonderd van het instemmingsrecht.

UITSpraak

in het geding tussen:

het ouderdeel van de deelraad van de A, te A, verzoeker, hierna te noemen de oudergeleding

en

het College van Bestuur van de Stichting B, gevestigd te A, verweerder, hierna te noemen het bevoegd gezag
gemachtigde: mr. M. de Bont-Hanenkamp

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift met bijlagen van 7 juli 2009, ingekomen op 29 juli 2009 en aangevuld d.d.

31 augustus 2009 heeft de oudergeleding een interpretatiegeschil aan de Commissie voorgelegd met betrekking tot de aangelegenheid genoemd in artikel 24 lid 2 onder c van het voor de school geldende medezeggenschapsreglement, gelijkloidend aan artikel 14 lid 2 onder c en d WMS.

Het bevoegd gezag heeft een verweerschrift met bijlagen ingediend, ingekomen op 23 september 2009.

De mondelinge behandeling vond plaats op 16 oktober 2009.

De oudergeleding werd vertegenwoordigd door C en D, leden, vergezeld van E, lid MR.

Het bevoegd gezag werd vertegenwoordigd door F, lid College van Bestuur, vergezeld van mr. G, bestuursadviseur, bijgestaan door de gemachtigde.

De oudergeleding heeft een pleitnotitie met bijlagen overgelegd.

Het bevoegd gezag heeft een pleitnotitie overgelegd.

2. DE FEITEN

Binnen de B werken zes scholen samen op het gebied van onderwijs, bestuur, beleid en management. Deze scholen zijn het B, de B Mavo, het B College, de A "B", B en B. Blijkens het medezeggenschapsstatuut is sprake van één school met 6 locaties. Voor de verschillende locaties zijn op grond van artikel 3 van het medezeggenschapsstatuut deelraden ingesteld.

De zes scholen tellen gezamenlijk ruim 3000 leerlingen en er werken circa 320 personeelsleden. Op de A (B) wordt internationaal onderwijs gegeven aan leerlingen van 4 tot 19 jaar.

Op 2 januari 2009 is in de deelraadvergadering van de A door de oudergeleding aan de orde gesteld dat het bevoegd gezag jaarlijks de A-specifieke vrijwillige ouderbijdragen verhoogt zonder dat hij conform artikel 24 lid 2 onder c van het voor de school geldende medezeggenschapsreglement (artikel 14 lid onder c WMS) vooraf instemming heeft verkregen van de oudergeleding van de deelraad. De directeur heeft in deze vergadering meegedeeld van mening te zijn dat de oudergeleding hierin geen inspraak of instemmingsbevoegdheid in de zin van de WMS heeft.

Nadat de oudergeleding zich hierin nader had laten informeren, heeft op 18 mei 2009 overleg tussen partijen over deze kwestie plaatsgevonden.

Omdat dit overleg niet tot overeenstemming tussen partijen heeft geleid heeft de oudergeleding op 7 juli 2009 het interpretatiegeschil aan de Commissie voorgelegd.

3. HET STANDPUNT VAN DE OUDERGELEDING

De oudergeleding voert aan dat de A te kwalificeren valt als een "gewone" Nederlandse school in de zin der wet. De kosten van een dergelijke school stijgen uit boven de van de overheid ontvangen subsidies en het verschil mag een dergelijke school financieren via de vrijwillige ouderbijdrage. Dit is een vrijwillige bijdrage in de zin der wet en vaststelling en wijziging van de hoogte behoeft instemming van de oudergeleding van de MR. De relatie tussen de instituutsmr (IMR) en de deelraad MR (DMR) is zodanig dat de DMR schoolspecifieke zaken bespreekt. De oudergeleding beroept zich hierbij op de werking van de artikelen 24 en 30 van het medezeggenschapsreglement van de Stichting.

4. HET STANDPUNT VAN HET BEVOEGD GEZAG

Het bevoegd gezag voert aan dat de oudergeleding niet-ontvankelijk is in haar verzoek omdat een geleding van een deelraad niet bevoegd is een geschil aan de Commissie voor te leggen. Artikel 37 WMS biedt deze ruimte niet. Een apart reglement voor de deelraad is niet nodig. De deelraad treedt in de bevoegdheden van de MR voor zover de uitoefening van die bevoegdheden geen betrekking heeft op een ander deel van de school. Onderscheid moet worden gemaakt tussen "Schoolfees" en de vrijwillige ouderbijdrage. Schoolfees vinden de basis in de Regeling voor stichting, bekostiging en inrichting van het H Onderwijs, welke regeling gebaseerd is op artikel 73 van de WVO. De Schoolfees zijn verplicht en zijn in feite cursusgelden. Deze vormen een onderdeel van het financieel beleid van de school.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid van de Commissie en de ontvankelijkheid van het verzoek

Het bevoegd gezag heeft als meest verstrekkende verweer gevoerd dat de oudergeleding van een deelraad niet bevoegd is een geschil bij de Commissie in te dienen.

De Commissie overweegt hierover dat artikel 1 onder k WMS het begrip “geleding” definieert als de afzonderlijke groepen van leden, bedoeld in artikel 3 lid 3 WMS. Artikel 3 lid 3 WMS noemt als afzonderlijke groepen van leden:

- a. leden die uit en door het personeel worden gekozen en
- b. leden die uit en door ouders dan wel ouders/leerlingen worden gekozen.

Artikel 20 lid 1 WMS regelt de instelling van een deelraad. Vervolgens bepaalt artikel 20 lid 3 WMS dat artikel 3 WMS van overeenkomstige toepassing is op de deelraad genoemd in artikel 20 lid 1 WMS.

Dit betekent dat een deelraad bestaat uit geledingen als bedoeld in de artikel 1 onder k juncto artikel 3 WMS, waaronder de ouder/leerlinggeleding.

Op grond van artikel 37 WMS zijn op de geledingen de artikelen 31 t/m 36 WMS van overeenkomstige toepassing. Dientengevolge zijn de bepalingen met betrekking tot de Commissie, de geschillen, de procesbevoegdheid en beroep, van toepassing op de oudergeleding. Derhalve is de oudergeleding bevoegd om een geschil in de zin van de WMS aan de Commissie voor te leggen. Zoals de Commissie reeds in haar uitspraak inzake 08.015 heeft aangegeven, dienen ook het leerlingdeel en het ouderdeel, waaraan in artikel 14 lid 3 respectievelijk artikel 14 lid 2 WMS eigen instemmingsbevoegdheden zijn toegekend, in beginsel beschouwd te worden als geledingen die zelfstandig een interpretatiegeschil aan de Commissie kunnen voorleggen.

Op grond van artikel 31 aanhef en onder d WMS is de Commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen indien het bevoegd gezag en de oudergeleding van mening verschillen over de interpretatie van het bepaalde bij of krachtens de WMS dan wel het bepaalde in het medezeggenschapsreglement. Partijen verschillen van mening over de vraag of de oudergeleding instemmingsrecht heeft ten aanzien van de vaststelling van de Schoolfee die door het bevoegd gezag bij de ouders in rekening wordt gebracht. Aangezien de instemmingsbevoegdheden van de oudergeleding voor een school als bedoeld in de WVO geregeld zijn in artikel 24 van het medezeggenschapsreglement en artikel 14 van de WMS, is er sprake van een verschil van mening over het bepaalde in de WMS. Op grond van artikel 31 onder d WMS is de oudergeleding bevoegd dit geschil aan de Commissie voor te leggen. Derhalve oordeelt de Commissie zich bevoegd van het geschil kennis te nemen en acht zij het verzoek van de oudergeleding ontvankelijk.

Het toetsingskader

Op grond van artikel 35 WMS dient de Commissie bindend uitspraak te doen over de vraag welke interpretatie aan het bepaalde bij of krachtens de WMS dan wel het medezeggenschapsreglement dient te worden gegeven. Dit betekent voor dit geschil dat de Commissie zich dient uit te spreken over de interpretatie van artikel 24 lid 2 onder c van het medezeggenschapsreglement (artikel 14 lid 2 onder c WMS), inhoudende dat het bevoegd gezag de voorafgaande instemming van de oudergeleding behoeft voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan. Omdat het medezeggenschapsreglement en de WMS in kwestie gelijkloend zijn zal de Commissie in het vervolg uitgaan van artikel 14 WMS.

De interpretatie

In geschil is of het door het bevoegd gezag van de ouders gevraagde Schoolfee valt onder de werking van artikel 14 lid 2 onder c WMS.

Ingevolge artikel 27 lid 2 Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) zijn er twee soorten geldelijke bijdragen van ouders mogelijk: de bijdrage die bij of krachtens wet geregeld is en de vrijwillige

bijdrage. Alleen voor de vrijwillige bijdrage geldt dat de toelating van de leerling daarvan niet afhankelijk gesteld kan worden.

De middelen die van de ouders of leerlingen worden gevraagd als bedoeld in artikel 14 lid 2 onder c WMS betreffen naar het oordeel van de Commissie de zogenoemde vrijwillige ouderbijdrage. Artikel 27 lid 2 WVO geeft uitdrukkelijk aan dat slechts ná toelating van de leerling schriftelijk een verplichting tot betaling van een vrijwillige geldelijke bijdrage kan worden aangegaan.

De schoolfee aan de A is echter een voorwaarde voor toelating van de leerling: ouders dienen, vóórdat de leerling wordt toegelaten, een overeenkomst met het bevoegd gezag aan te gaan waarbij zij zich ertoe verplichten jaarlijks een financiële bijdrage aan de school te verstrekken, de zogeheten Schoolfee.

De basis voor deze Schoolfee is naar het oordeel van de Commissie gelegen in artikel 73 WVO en de daarop gebaseerde gewijzigde Regeling voor stichting, bekostiging en inrichting van internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs, welke op 1 augustus 2007 in werking is getreden.

Ingevolge artikel 73 lid 1 WVO kan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in bijzondere gevallen cursussen voortgezet onderwijs, niet zijnde voorbereidend beroepsonderwijs, geheel of gedeeltelijk en voor een door hem te bepalen periode voor bekostiging in aanmerking brengen, indien naar zijn oordeel daaraan behoefte bestaat. Artikel 73 lid 2 WVO bepaalt dat de Minister aan deze bekostiging verplichtingen kan verbinden.

De Regeling voor stichting, bekostiging en inrichting van internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs bepaalt dat de opleidingen Engels-Nederlandstalig onderwijs en Internationaal Baccalaureaat cursussen in de zin der WVO zijn. In het per 1 augustus 2007 in werking getreden artikel 6a van deze Regeling is aangegeven dat toelating tot de cursus afhankelijk is van de voldoening van een geldelijke bijdrage op grond van een overeenkomst tussen ouders/leerlingen en de school. De toelichting bij de wijziging van de Regeling vermeldt dat de betalingsverplichting om te worden toegelaten tot het internationale onderwijs tot dan nog niet geregeld was en dat de verplichting tot betaling vóór de toelating tot het internationale onderwijs wordt overeengekomen tussen de school en ouders of leerlingen.

Aldus is de Schoolfee naar het oordeel van de Commissie een krachtens wet geregelde geldelijke bijdrage die als voorwaarde voor toelating aan de school geldt. Een dergelijke bijdrage kan niet als een vrijwillige bijdrage in de zin van artikel 27 WVO worden beschouwd. De Commissie neemt hierbij voorts in overweging dat op pagina 17 van de Memorie van Toelichting bij de WMO 1992 is aangegeven dat school- en cursusgelden als wettelijke verplichte bijdragen beschouwd worden.

Dientengevolge dient de Schoolfee te worden aangemerkt als een bijdrage, meer bepaald een cursusgeld, waarvoor een wettelijke verplichting bestaat, welke in artikel 14 lid 2 onder c WMS is uitgezonderd van het instemmingsrecht van de oudergeleding.

Over de bestemming van deze middelen heeft de deelraad ingevolge artikel 11 onder b juncto artikel 20 lid 1 WMS wel adviesrecht.

De Commissie wenst hieraan toe te voegen dat uit de stukken en het ter zitting verhandelde is gebleken dat op de A van de ouders twee soorten bijdragen worden gevraagd, namelijk het voornoemde Schoolfee én een vrijwillige ouderbijdrage. Het Schoolfee betreft volgens mededeling van het bevoegd gezag noodzakelijk te maken kosten terwijl de vrijwillige ouderbijdrage volgens het bevoegd gezag bedoeld is voor extra activiteiten. Van een sluitend en helder onderscheid tussen deze twee begrippen is de Commissie echter niet gebleken. De Commissie acht het van belang dat transparant is wat het onderscheid tussen deze twee

bijdragen is. Het is aan het bevoegd gezag om de vormgeving van het onderscheid tussen de verschillende soorten bijdragen ter hand te nemen. Het is aan de oudergeleding om het onderscheid te bewaken via haar instemmingsrecht op de vrijwillige ouderbijdrage ex artikel 14 lid 2 onder c WMS terwijl aan de andere zijde de MR dienaangaande zijn adviesbevoegdheid onder toepassing van artikel 11 onder b WMS dient uit te oefenen.

6. UITSpraak

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie:

- a. dat het Schoolfee dat door het bevoegd gezag van de ouders van leerlingen van de A wordt gevraagd, gebaseerd is op een wettelijke verplichting zodat deze bijdrage niet onder het instemmingsrecht van de oudergeleding als bedoeld in artikel 14 lid 2 onder c WMS valt;
- b. de voorgenomen bestemming van de Schoolfee op grond van artikel 11 onder b juncto artikel 20 lid 1 WMS onder het adviesrecht van de deelraad valt.

Aldus gedaan te Utrecht op 7 december 2009 door prof. mr. I.P. Asscher-Vonk, voorzitter, prof. mr. D. Mentink en drs. K.A. Kool, leden, in aanwezigheid van mr. J.A. Breunese, secretaris.

prof. mr. I.P. Asscher-Vonk
voorzitter

mr. J.A. Breunese
secretaris

Tegen deze uitspraak staat op grond van artikel 36 lid 3 WMS beroep open bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam, Postbus 1312, 1000 BH Amsterdam. Het beroep wordt ingediend binnen een maand nadat het bevoegd gezag dan wel de MR van de uitspraak op de hoogte is gesteld.

Op grond van artikel 36 lid 4 WMS kan het beroep uitsluitend worden ingesteld ter zake dat de Commissie een onjuiste toepassing heeft gegeven aan het bepaalde in de wet.